

Shape the future
with confidence

Tilinpäätöskauden keskeisimmät uudistukset

■ ■ ■
The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Tilinpäätöskausi on taas täällä - millaisia uudistuksia kirjanpidossa ja verotuksessa on ollut meneillään, ja mihin suuntaan ne ohjaavat tilinpäätöksen laatijaa?

Tilinpäätöskausi on jälleen käynnissä suurimmalla osalla suomalaisista yrityksistä, ja tänäkin vuonna kokonaisuudessa on huomioitava sekä kirjanpitolautakunnan ajankohtaiset lausunnot että verotukselliset muutokset. Näillä on vaikutusta suoraan myös siihen, miten tilinpäätös laaditaan, miten oikea ja riittävä kuva varmistetaan sekä millaisia verovaikutuksia yritysjärjestelyt saavat aikaan.

KILAn linjaukset - oikea ja riittävä kuva korostuu

KILA on selkeyttänyt useita kohtia, jotka vaikuttavat suoraan oman pääoman ja sijoitusten esittämiseen. Ensimmäinen näistä koskee maksamattomia SVOP sijoituksia (KILA 2118/2025). KILAn mukaan vastikkeetonta SVOP sijoitusta ei saa kirjata omaan pääomaan ennen kuin rahasuoritus on maksettu yhtiölle. Vakiintuneen hyvän kirjanpitotavan mukaan SVOP-sijoitus voidaan esittää saamisena, jos se on

maksettu tilinpäätöksen allekirjoitushetkeen mennessä. KILAn lausunnon tarkoituksena on estää taseen perusteetonta vahvistumista ja osingonjaon sekä maksukykytestien luotettavuuden heikkenemistä. Ennenaikaisesti kirjattu SVOP-sijoitus voi antaa harhaanjohtavan kuvan vakavaraisuudesta, sillä oman pääoman määrä näyttäytyy vahvempana ilman, että varat ovat tosiasiaassa käytettävissä. Tämä saattaa johtaa ylioptimistisiin luottopäätöksiin tai virheelliseen riskien arviointiin rahoittajien, sijoittajien ja muiden sidosryhmien näkökulmasta. Vastaavasti maksuvalmius saattaa näyttää paremmalta kuin se todellisuudessa on, koska oma pääoma ei lisää kassaa ennen suorituksen vastaanottamista. Näennäisesti kohonnut oma pääoma vääristää myös yhtiön tunnuslukuja, kuten omavaraisuusastetta ja nettovelkaantumistasetta, mikä heikentää tilikausien välistä vertailtavuutta ja voi johtaa virheellisiin tulkintoihin liiketoiminnan kehityksestä.

KILA on täsmentänyt kirjanpitomerkintöjen muuttamista koskevaa ohjeistusta (KILA 2122/2025) ja linjannut, että kirjanpitoa voidaan muokata vain tilinpäätöksen allekirjoittamiseen asti, minkä jälkeen havaitut virheet on oikaistava seuraavan tilikauden oman pääoman kautta. Menettely vahvistaa kirjausketjun luotettavuutta ja ehkäisee tilanteita, joissa kirjanpidon sisältöä muokataan jälkikäteen tavalla, joka hämärtää tapahtumien ajallista kohdistumista ja tekee tilinpäätöksestä vaikeaselkoisen. Jos periaatetta ei

■ ■ ■
The better the question. The better the answer.
The better the world works.

noudateta, tilinpäätöksen lukija voi saada virheellisen kuvan siitä, milloin taloudelliset tapahtumat ovat tosiasiallisesti toteutuneet, mikä voi heikentää tilikausien vertailtavuutta ja luottamusta yhtiön sisäisiin valvontaprosesseihin.

Sijoitusten arvonalennuksia koskeva KILAn lausunto (KILA 2093/2025) korostaa vastaavasti sitä, että arvonalennusten palautukset kirjataan samaan tuloslaskelman erään kuin alkuperäiset arvonalennukset, eikä bruttokirjauksia sallita. Tällä varmistetaan, että tilinpäätöksen lukija näkee sijoitusten arvonmuutokset yhtenä kokonaisuutena ilman keinotekoisia tuottojen paisumista tai kulujen eriytymistä. Jos palautuksia käsiteltäisiin erillisinä tuottoina, yhtiön tuloskehitys saattaisi näyttää paremmalta kuin se todellisuudessa on, ja erityisesti sijoitusomaisuutta merkittävässä määrin omistavissa yhtiöissä tämä voisi hämärtää arvioita sijoitusriskien toteutumisesta ja omaisuuden arvon pysyvyydestä.

Lisäksi KILA suosittelee konsernitilinpäätöksen laatimista jo konsernin ensimmäiseltä muodostumisvuodelta alkaen (KILA 2101/2025), vaikka lakisääteiset raja-arvot eivät vielä täytyisi kahdelta tilikaudelta. Suosituksen taustalla on tarve tarjota sidosryhmille – erityisesti rahoittajille – mahdollisimman läpinäkyvä ja ajantasainen kokonaiskuva konsernirakenteesta ja sen taloudellisesta asemasta. Mikäli konsernitilinpäätöstä ei laadita varhaisessa vaiheessa, lukija voi saada puutteellisen tai liian kapean kuvan konsernin velkaantuneisuudesta, riskikeskittymistä ja sisäisistä liiketoimista, mikä voi vaikeuttaa esimerkiksi luottokelpoisuuden arviointia tai strategisten päätösten

tekemistä. Varhainen konsernitilinpäätös parantaa myös eri yksiköiden taloudellisen informaation vertailukelpoisuutta ja vähentää riskiä siitä, että olennaisia konsernitasoisia vaikutuksia jää tunnistamatta.

Verotuksen muutokset – osakevaihdot ja lisäkauppahinnat uudessa valossa

Tilinpäätösten laatijoiden kannalta kirjanpidon ja verotuksen sidonnaisuudet ovat aina ajankohtaisia. Verotuksessa on meneillään muutamia mielenkiintoisia uudistuksia, jotka voivat muuttaa paljonkin tuttuja menettelyjä liittyen yritysjärjestelyihin.

Verotuksessa merkittävä ajankohtainen muutos kohdistuu etuyhteysosapuolten välisiin osakevaihtoihin. Käyvän arvon sijaan näissä osakevaihdossa hankitut osakkeet on nyt arvostettava osakevaihtoa edeltävään matemaattiseen arvoon, mikä voi laskea nettovarallisuutta ja pienentää huojennettujen osinkojen määrää. Muutos koskee myös takautuvasti vuodesta 2017 tehtyjä järjestelyjä, ja sen vaikutukset näkyvät käytännössä jo vuoden 2025 veroilmoituksissa. Yritysten onkin arvioitava huolellisesti omistusjärjestelyjen ja mahdollisten osingonjakojen verovaikutukset ennen päätöksentekoa.

Toinen ajankohtainen muutos liittyy lisäkauppahintojen verotuskäytäntöön. Yrityskaupoissa on hyvin yleisesti käytetty joltain kauppasumman osalta lisäkauppahintaa,

joka perustuu yleensä tulevaisuuden tuloksentekokykyyn yrityskaupan kohdeyhtiössä. Lisäkauppahintojen verokohtelu muuttuu vuodesta 2026 siten, että verotus ja varainsiirtovero tapahtuvat vasta silloin, kun lisäkauppahinnan määrä lopullisesti vahvistuu. Tämä poistaa arvioperusteiset maksut ja niiden oikaisut sekä selkeyttää prosessia erityisesti yrityskaupoissa, joissa lisäkauppahinta on merkittävä osuus koko kauppasummasta ja perustuu olennaisin osin hyvin epävarmoin tuleviin tuloksiin tai ehtosidonnaisiin mittareihin. Samalla verokohtelu yhdenmukaistuu periaatteen kanssa, jonka mukaan veron tulee kohdistua toteutuneeseen, ei arvioituun tuloon. Onkin mielenkiintoista nähdä missä määrin tällä muutoksella tulee olemaan vaikutusta yrityskauppamarkkinaan ja kauppahintojen muotoihin.

T&K lisävähennys - dokumentointi tiukkenee tuntuvasti

Verovuodesta 2023 alkaen voimassa olleen tutkimus- ja kehitystoiminnan verovähennyksen tavoitteena on ollut nostaa tutkimus, kehittäminen ja innovaatiotoiminnan osuutta Suomen BKT:stä. T&K lisävähennys tarjoaa yrityksille mahdollisuuden tehdä verotuksessa lisävähennys omista tutkimus ja kehittämismenoista (palkat ja ostopalvelut). Sääntelyn pääasiallisena tavoitteena on tukea yritysten T&K toimintaa ja tehdä investoinneista taloudellisesti houkuttelevampia. Lisävähennys on suunniteltu erityisesti Suomen tutkimus ja innovaatiokyvykkyyden vahvistamiseksi tilanteessa, jossa kansainvälinen kilpailu TKI investoinneista kiristyy.

Lisävähennyksen käyttö ja sen dokumentoiminen on käytännön kokemuksen perusteella aiheuttanut haasteita yrityksille. Verohallinnon päivitetty ohjeistus nosti T&K lisävähennyksen hyväksymiskynnyksen selvästi aiempaa korkeammalle. Verohallinnon tarkentunut dokumentointiohje T&K lisävähennystä varten tuli voimaan 26.2.2025. Yhden sivun projektikuvaus ei enää riitä, vaan veroilmoituksen liitteeksi vaaditaan laaja ja yksityiskohtainen selvitys jokaisesta hankkeesta. Yritysten on avattava projektin tavoitteet, tekninen uutuusarvo, toteutustapa sekä se, miten työpanokset ja palkkakulut on kohdistettu tutkimus ja kehitystoimintaan. Työajanseuranta ja projektikohtaiset kustannuskirjaukset ovat käytännössä välttämättömiä edellytyksiä, ja kaikki selvitykset on tehtävä veroilmoituksen jättämisen yhteydessä, sillä lisävähennystä ei voi hakea takautuvasti.

Sähköinen ilmoittaminen PRH:lle - yrityksille uusi normi

Yrityksen hyvään hallintoon kytkeytyy vahvasti myös oikeiden

ja ajankohtaisten tietojen rekisterivaatimukset. Vuodesta 2026 lähtien lähes kaikkien yritysten on tehtävä PRH:n kaupparekisteri-ilmoitukset sähköisesti. Tämä koskee muun muassa perustamisilmoituksia, muutoksia ja tilinpäätösten toimittamista. Sähköisyys parantaa tiedon laatua, nopeuttaa rekisteröintiä ja vähentää virheiden riskiä. Samalla se kuitenkin edellyttää yrityksiltä ajantasaisia valtuuksia, sähköisiä työkaluja ja huolellista prosessien organisointia. Vuodesta 2028 lähtien yritysten tuorein tilinpäätös tulee aina olla saatavilla sähköisesti rekisteristä, mikä korostaa digitaalisen toimintamallin pysyvyyttä.

Yhteenveto - miksi nämä muutokset ovat tilinpäätöskauden kannalta kriittisiä?

Ajankohtaiset uudistukset ohjaavat sekä tilinpäätöksen laatimisen että verotuksen vaatimustasoa. Ne vaikuttavat muun muassa siihen,

miten oma pääoma ja sijoitukset esitetään

miten yritysjärjestelyjen verovaikutukset muodostuvat muodostuvat

miten T&K hankkeet dokumentoidaan

miten ja missä muodossa tilinpäätös on toimitettava viranomaisille

Kaikkiin näihin muutoksiin kytkeytyy myös tilintarkastajan näkökulmasta perinteiset arvostuskysymykset, eli onhan tase-erät oikein arvostettu ja tilinpäätöksen laadinnassa mietitty jatkuvuuden periaatetta? Tilinpäätöstä tekeville nämä aiheet ovat tärkeitä, koska ne vaikuttavat suoraan oikean ja riittävän kuvan varmistamiseen, veroseuraamusten hallintaan ja yhtiöoikeudellisten velvoitteiden täyttämiseen. Organisaatiot, jotka sopeutuvat muutoksiin ajoissa, välttävät virheet, ylimääräiset korjaukset tilintarkastuksissa ja mahdolliset seuraamukset. Samalla ne parantavat tilinpäätöksensä luotettavuutta sidosryhmien silmissä, mikä on yksi hyvän tilinpäätöksen tärkeimmistä tavoitteista.

EY | Building a better working world

EY is building a better working world by creating new value for clients, people, society and the planet, while building trust in capital markets.

Enabled by data, AI and advanced technology, EY teams help clients shape the future with confidence and develop answers for the most pressing issues of today and tomorrow.

EY teams work across a full spectrum of services in assurance, consulting, tax, strategy and transactions. Fueled by sector insights, a globally connected, multidisciplinary network and diverse ecosystem partners, EY teams can provide services in more than 150 countries and territories.

All in to shape the future with confidence.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. Information about how EY collects and uses personal data and a description of the rights individuals have under data protection legislation are available via ey.com/privacy. EY member firms do not practice law where prohibited by local laws. For more information about our organization, please visit ey.com.

© 2026 Ernst & Young AS
All rights reserved

XXXXX-XXXGbl

ED None

This material has been prepared for general informational purposes only and is not intended to be relied upon as accounting, tax, legal or other professional advice. Please refer to your advisors for specific advice.

ey.com

Olli Penttilä

Senior Manager, KHT, KRT
EY Finland, Audit
olli.penttila@fi.ey.com
+358504095007